

תוכנית עבודה והצעת תקציב קרנות הביטוח הלאומי 2023

ההצעה נבנתה לפי העקרונות המפורטים בעמוד זה. הביטוי של עקרונות אלו והנימוקים לחלוקה מפורטים עבור כל קרן בנפרד.

עקרונות כלליים:

עקרונות לבחירת תחומי פעילות:

תוכנית עבודה לשנת 2023 מבוססת על:

1. תחומי הליבה של כל קרן לפי סעיפי החוק והתקנונים.
2. תוכניות/קולות קוראים שתוכננו בשנים קודמות וטרם מומשו/ מומשו חלקית ביחס לצרכים בשטח.
3. היועצות/שולחנות עגולים עם משרדי ממשלה ושותפים למיקוד מרחבים שבהם נדרשת פעולה מערכתית.
4. תחומים המאפשרים הכפלת כח באמצעות שיתוף פעולה בין קרנות בתוך ביטוח לאומי או עם שותפים מחוץ לו.
5. איתור צרכים חברתיים חדשים ביום שאחרי הקורונה.
6. גיבוש מענים בתחומי בריאות הנפש לטובת מניעה וחיזוק הרצף הטיפולי. בתחום בו יש חסר משמעותי במיצוי זכויות

עקרונות לחלוקת התקציב בין תחומים בתוך כל קרן:

1. אופי הפעולה – מהלך נרחב עד פיילוט מצומצם.
2. השקעות הקרן בתחום בשנים קודמות.
3. ממוצע עלות פרויקט בקולות קוראים קודמים.
4. נגזרת של שיתוף פעולה עם גוף נוסף.

בכל התחומים בקשות ייבחנו במהלך השנה ויחתמו הסכמי סיוע עד סוף שנת התקציב.

קרן נכים

תקציב שנתי – 170 מלש"ח

חוב משנת 2021 על חשבון 2023 – 5.5 מלש"ח. יתרה – 164.5 מלש"ח

תחום	מספר פרויקטים צפוי	תקציב במיליוני ₪	שיעור מתקציב 2023	קול קורא קודם
קולות קוראים				
מפעלים מוגנים לאוכלוסייה עם מוגבלות: פיזית, חושית, שכלית התפתחותית – בשיתוף קרן שלם מימון קרן שלם 15 מלש"ח	15	15	9.1%	2022
מפעלים מוגנים אוכלוסייה עם מוגבלות: נפשית/אוטיזם	6-8 עד 1.5 מיליון לפרויקט	10	6%	2022
מיזמים תעסוקתיים בשוק הפתוח (עסקים חברתיים)	8-10	6	4%	2022
הצטיידות בתי ספר לחינוך מיוחד חדשים שהוקמו במהלך ה-3 שנים האחרונות (בתי"ס חדשים / מעבר למבנה חדש)	30-35	10	6%	2021
מרכזים להתפתחות הילד כולל הצטיידות (עדיפות לפרפריה)	10 עד 2 מיליון לפרויקט	20	12.2%	2021
מסגרות דיור קהילתי כולל הצטיידות	8-9	25	15%	2022
מרכזי יום מרחבים – מרכז טיפולי במרחב הפתוח: לדוגמה פינות חי/ גנים ציבוריים בשיתוף קרן שלם (*מימון 6 מלש"ח קרן שלם)	8	6	3.6%	

תחום	מספר פרויקטים צפוי	תקציב במיליוני ₪	שיעור מתקציב 2023	קול קורא קודם
מרכזי יום טיפוליים לבוגרים בשיתוף קרן שלם מוגבלות פיזית/ מוטורית/ שכלית/ התפתחותית * מימון 25 מלש"ח של קרן שלם	12-15	25	15.2%	2022
בריכות מבקשים לפרסם את הק"ק באמצע 2023 לצורך עדכון סטנדרטים והפקת לקחים מק"ק 2022	5-6	12.5	7.6%	2022
פרויקטים משותפים ואחר				
דירות לאוכלוסייה סיעודית עד 6 דיירים בשיתוף משרד הרווחה וקרן מפעלים מיוחדים (מימון מעטפת כ"א)	20	5	6.1%	לקול של בהתאם הקורא הרווחה
עוטף עזה – פניה לרשויות בעוטף	5	8	4.9%	
השלמת הצטיידות לפרויקטים מהשנתיים האחרונות (2021-2022) שלא תוקצבו בהצטיידות	40	16	9.7%	
מיזם רשות החדשנות – מסלול לפיתוח טכנולוגיה מסייעת עזרטק	10-12	3	1.8%	
מיזם בשיתוף הפורום הכלכלי של השולחן העגול של המעסיקים : שילוב אוכלוסייה עם מוגבלויות בשוק הפתוח	2-3	2	1.2%	
הלוואה משנת 2021 על חשבון תקציב 2022,		5.5		
סך הכל		170	100%	

קולות קוראים

1. תחום תעסוקה מוגנת – 3 מסלולים:

- **מפעלים מוגנים לאוכלוסייה עם מוגבלות (פיזית, חושית, שכלית התפתחותית) בשיתוף קרן שלם (50%-50%) - 15 מלש"ח** - שיפור קווי הייצור והשירות כמו גם שיפור סביבת העבודה במסגרות לתעסוקה מוגנת המכוונת לאוכלוסיית שיקום. שיפור רמת התעסוקה במפעלים יביא לשיפור יכולות של המשתקמים, ולאפשרות ולקדם חלק מהעובדים למסלולים תעסוקתיים בשוק הפתוח. התקדמות זו מעודדת שיפור ברמת השכר.
- **מפעלים מוגנים אוכלוסייה עם מוגבלות (נפשית/ אוטיזם) 10 מלש"ח – לצד מסלול משותף בקרן שלם, שלא מסייעת לאוכלוסיית מתמודדי הנפש והאוטיזם, פותחת הקרן מסלול נוסף לאוכלוסייה זו. זאת אור צרכים מובהקים מהשטח ובהלימה לדגש האגפי בתחום בריאות הנפש.**
- **מיזמים תעסוקתיים בשוק הפתוח (עסקים חברתיים) – 6 מלש"ח - סיוע למיזמי תעסוקה בשוק הפתוח, מאפשר התקדמות ברצף התעסוקתי ואופק לשילוב אוכלוסיית היעד בשוק זה.**

2. **הצטיינות בתי ספר חדשים לחינוך מיוחד שהוקמו במהלך ה-3 שנים האחרונות (בתי"ס חדשים / מעבר למבנה חדש) – 10 מלש"ח** – לפי חוק החינוך המיוחד בתי ספר לחינוך מיוחד מאפשרים טיפולים פארא-רפואיים בתוך בתי הספר. הקרן תסייע לבתי ספר במימון ציוד לטובת סל הטיפולים. ציוד לטובת דירה לדוגמה כהכנה לחיים עצמאיים וסיוע לציוד בסדנאות תעסוקה שונות. ציוד זה לא ניתן על ידי משרד החינוך ואנו המקור התקציבי היחיד לכך. קול קורא לבתי ספר אחרון פורסם ב2020.

3. **מרכזים להתפתחות הילד כולל הצטיינות (עדיפות לפריפריה) – 20 מלש"ח** – הקמה והרחבת יחידות להתפתחות הילד. לאור גידול משמעותי בצרכים כתוצאה מגידול כללי של האוכלוסייה בישראל, ולאור הצורך בשירות מניעתי לשילוב של ילדים עם עיכובי התפתחות במערכת החינוך. תינתן עדיפות ליחידות באזורי פריפריה ו/או במסגרות שיש בהן שירותים נוספים או ליחידות הפועלות במסגרת מרכזים לגיל הרך.

4. **קול קורא דיור קהילתי (בינוי + הצטיינות) – 25 מלש"ח** - תחום מרכזי ומתחומי הליבה של הקרן מזה עשרות שנים. הוא נועד לתת מענה לאוכלוסיות בתפקודים בינוניים עד נמוכים מקרב אנשים עם מוגבלות כגון אוכלוסייה סיעודית, אנשים בקצה הרצף האוטיסטי ואנשים עם הפרעות התנהגות ולשפר את איכות חייהם עם מגורי קבע לטווח ארוך – בתים לחיים.

5. **דירות לאוכלוסייה סיעודית עד ל 6 דיירים בשיתוף משרד הרווחה וקרן מפעלים מיוחדים - 5 מלש"ח** - . מנהל מוגבלויות פרסם קול קורא לתכנית פיילוט להפעלת דירות בקהילה לאנשים עם מוגבלות בתפקוד נמוך ו/או בתפקודים בינוניים גבוהים עם התנהגות מאתגרת מסכנת, הזקוקים לרמות תמיכה משמעותית, בפריסה ארצית. מטרת

הפיילוט היא התאמת מודל חדש לצרכי האוכלוסייה המיועדת ושילובם בקהילה בהתאם לעקרונות חוק שירותי רווחה לאנשים עם מוגבלות תשפ"ב-2022 אשר נחקק לאחרונה. קול קורא זה נמצא בהלימה מלאה לערכי הקרן הדוגלת בשילוב בקהילה גם בתפקודים הנמוכים. אנו נסייע ביצירת תשתית הולמת לאוכלוסייה זו על ידי התאמות קלות וציוד שיקומי תואם את האוכלוסייה.

20 דירות: 10 דירות של אנשים מהקהילה + 10 דירות ממעונות. 6 אנשים בדירה. ייחודיות התכנית: שילוב רב נכותי. רמת תפקוד נמוכה. שיתוף פעולה בין משרד הרווחה לאגף קרנות קרן נכים – השתתפות בתשתיות. 5 מיליון ל20 דירות. התאמות בהיבטים פיזיים.

קרן מפעלים מיוחדים – מימון מעטפת - 2 מיליון ל- 3 שנים.

6. **מרכזי יום מרחבים – מרכז טיפולי במרחב הפתוח: לדוג' פינות חי/גנים ציבוריים, בשיתוף קרן שלם (מימון 6 מלש"ח קרן שלם) – 6 מלש"ח** – תכנית המיועדת לרשויות מקומיות והאזורים במסגרתה מוזמנות לפתח שירותים חדשניים לשילוב אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית במרחב הציבורי ו/או במתקן של הרשות. הפרויקט נבנה בשיתוף עם משרד הרווחה והביטחון החברתי, התומך בהרחבת אפשרויות התעסוקה והטיפול לאוכלוסיית היעד הזקוקה לתמיכות, ומרחיב את אפשרויות הבחירה.

7. **מרכזי יום טיפוליים לבוגרים בעלי מוגבלות פיזית/ מוטורית/ שכלית/ התפתחותית, בשיתוף קרן שלם (מימון 25 מלש"ח) – ב-2022 פרסמנו קול קורא להקמה ושיפוץ של מרכזי יום לבוגרים עם מוגבלות קשה שאינם יכולים להשתלב במסגרות תעסוקה. אנו מבקשים לפרסם קול קורא נוסף למטרה זו. גם השנה קרן שלם תהיה שותפה בקול קורא כגורם מימוני, יחד עם משרד הרווחה כשותף מקצועי.**

8. **בריכות טיפוליות 12.5 מלש"ח - הקול קורא מיועד להקמת בריכות טיפוליות חדשות לילדים ומבוגרים מכל סוגי המוגבלות. ההידרותרפיה הניתנת בבריכות משפרת את תפקודם המוטורי, הקוגניטיבי, הרגשי והחברתי של אנשים עם מוגבלות והיא משפרת את תפקודם הכללי ואת איכות חייהם. מבקשים לפרסם את הק"ק באמצע 2023 לצורך עדכון סטנדרטים והפקת לקחים מק"ק 2022.**

פרויקטים משותפים ואחרים

9. **עוטף עזה – פניה לרשויות העוטף בשיתוף קרן סיעוד (בהתאם לצרכים שיעלו) – 8 מלש"ח – 5 הרשויות בעוטף עזה, לצד החלטת ממשלה, יקבלו סיוע באחד מתחומי הליבה של קרנות הבינוי בהתאם לצרכים שיעלו ועד רף 1.6 מלש"ח לכל רשות.**

10. **השלמת הצטיידות לפרויקטים מהשנתיים האחרונות (2021-2022) שלא תוקצבו בהצטיידות – 16 מלש"ח – בתחומים דיור קהילתי, מעונות יום שיקומיים, מרכזים רב שירותיים ומרכזי יום טיפוליים.**

11. **מיזם רשות החדשנות – מסלול לפיתוח טכנולוגיה מסייעת – 3 מלש"ח**

12. מיזם בשיתוף עם הפורום הכלכלי של השולחן העגול של המעסיקים – 2 מלש"ח – שילוב אוכלוסיה עם מוגבלויות בשוק הפתוח.

קרן סיעוד

תקציב שנתי – 58 מלש"ח

חוב משנת 2021 על חשבון 2023 – 5.5 מלש"ח. יתרה – 52.5 מלש"ח

תחום	מספר פרויקטים צפוי	תקציב במיליוני ₪	שיעור מתקציב 2023
בינוי – קולות קוראים (44.5 מלש"ח – 85%)			
שיפוץ והצטיידות למרכזי היום	15	20	38%
הקמת מרכזי יום והצטיידות לחברה הערבית	2	9.5	18%
שיפוץ והצטיידות בתי אבות – מחלקות תשושים	10	15	28%
הפעלה – פרויקטים משותפים ואחר (8 מלש"ח - 15%)			
רשות מקדמת זיקנה מיטיבה תכנית משותפת עם הגוינט ומפעלים מיוחדים	2	2	4%
מסלול טכנולוגי עזרטק בשיתוף קרן נכים	3-4	2	4%
תכנית הכשרה לצוותים בבתי אבות לאשכולות דיור	1	1	2%
רפורמה במרכזי היום בשיתוף משרד הרווחה	3	3	6%
הלוואה משנת 2021, על חשבון שנים 2022,2023		5.5	
סך הכל		58	100%

קולות קוראים

1. שיפוץ והצטיידות למרכזי היום – 20 מלש"ח – בתקופה שלאחר הקורונה זקוקים מרכזי היום הקיימים לחיזוק האטרקטיביות ושיפור האפשרות לקלוט בחזרה זקנים שחדלו לבקר, לכן אנו ממליצים לפתוח קול קורא שייועד לשיפוץ והצטיידות של מרכזים קיימים (תשושים, תשושי נפש או משולבים).
2. הקמת מרכזי יום והצטיידות לחברה הערבית – 9.5 מלש"ח – על פי נתוני משרד הרווחה קיים מחסור במרכזי יום בחברה הערבית. בחברה הערבית קיים פער ביכולת להגשת בקשה איכותית וביצירת שיתופי פעולה בין רשויות על מנת לעמוד בדרישות הסף. הקרן ממליצה לייצר ערוץ

בקשות נפרד ויעודי לחברה הערבית, כדי לאפשר הוגנות ולהגדיל סיכוי בקבלת הסיוע. הקרן עוסקת באיתור שיתופי פעולה וגורמי מימון משלימים עבור הרשויות הפוטנציאליות. החל מחודש נובמבר 22 יתקיימו קבוצות מיקוד עם בעלי עניין מהרשויות ונציגי עמותות במטרה לאתר את האתגרים ואת הצרכים המדויקים ברשויות אלו, כחלק מהגדרות הקול הקורא.

שיפוץ והצטיידות בתי אבות – מחלקות תשושים – 15 מלש"ח – לפני כ-5 שנים התחלנו בפיילוט של מודל אשכולות דיור בבתי אבות. מדובר גם בשינוי מבנה כך שיהיה בעל מאפיינים יותר ביתיים (ופחות מבנה רפואי), ובשינוי ובהכשרת הצוותים לעידוד וחיזוק ההבנה שתפקידם הוא בשימור תפקוד ועידוד עצמאות ומסוגלות ככל שניתן. המודל הנ"ל מופעל במחלקות סיעודיות ובמחלקות לתשושי נפש. אנחנו ממליצים להרחיב את המודל למחלקות לתשושים ביחד עם משרד הרווחה.

פרויקטים משותפים ואחרים

- 1. רשות מקדמת זיקנה מיטיבה – תכנית משותפת עם הג'וינט ומפעלים מיוחדים – 2 מלש"ח -**
מהלך שמטרתו הגברת הנוכחות וההשתתפות של אזרחים ותיקים במרחב הפיזי, החברתי והכלכלי (כולל בהיבטי בריאות) של הרשות המקומית. זאת, כחלק מחזון רחב שתכליתו לעצב את ה-DNA של הרשויות המקומיות בישראל לקידום הזדקנות מיטיבה של תושביהן, והתאמת היערכותן לעידן של 100 שנות חיים. מדובר בבחירת 20 רשויות מקומיות שבאמצעות ההתנסות בהן יפותח המודל הארצי לרשות מקדמת הזדקנות מיטיבה, במטרה לייצר אימפקט ולהניע תהליכי שינוי בנושא זה ברמת השלטון המרכזי והשלטון המקומי.
- 3. מסלול טכנולוגי עזרטק בשיתוף קרן נכים – 2 מלש"ח**
- 4. תכנית הכשרה לצוותים בבתי אבות אשכולות דיור – 1 מלש"ח – המשך הכשרת צוותים להפעלת אשכולות דיור, גישה המחליפה את הגישה הרפואית, מעודדת עצמאות הזקן ומחזקת את תפיסת המקום כבית.**
- 5. רפורמה במרכזי היום בשיתוף משרד הרווחה – 3 מלש"ח - בשנת 2018 יזמו קרן הסיעוד ומשרד הרווחה מחקר הבוחן את מרכזי היום על כל ההיבטים. התוצר היה דו"ח מקיף ששיקף את כל החולשות והחוזקות של מרכזי היום בהתייחס להיבטים כגון: תקציב, צוות, ניהול, העדפות הקשישים ועוד. על בסיס הדוח הזה משרד הרווחה-מינהל אזרחים ותיקים עובד בשנתיים האחרונות על ביצוע רפורמה במרכזי היום, סביב ההיבטים שתוארו. הקרן תממן רכיבים שהרפורמה לא מתייחסת אליהם, כמו: הכשרה רוחבית של צוותים בנושאים כגון: תחיקת תלות, שימור תפקוד פיזי ומנטלי, תזונה וכו'.**

קרן ילדים ונוער בסיכון

תקציב שנתי 30 מיליון

תחום	מספר פרויקטים צפוי	תקציב במיליוני ₪	שיעור מתקציב 2023
קולות קוראים			
מיזם בריאות הנפש – רצף מענים בקהילה לנוער, מענה ישובי בשיתוף עם אנוש. עם יציאה לק"ק לישובים	10	6	20%
התמכרויות לחומרים פסיכואקטיביים (אלכוהול ו/או סמים) – ק"ק לפיתוח מענים ייחודיים לילדים ובני נוער על רצף מצבי ההתמכרות	8	10	33%
פרויקטים משותפים ואחר			
מיזם משותף הורות צעירה – במשותף עם משרד הרווחה ואור שלום. פיתוח מענים חוץ ביתיים לצעירות בהריון בצפון ובדרום – תקציב פעילות + מעטפת	2	6	20%
מכינה תעסוקתית לבוגרי חסות הנוער – ק"ק לגוף מפעיל	1	3	10%
מזרח ירושלים – מענה קהילתי לבני נוער על רצף מצבי הסיכון במזרח ירושלים	1	3	10%
יתרה לצרכים משתנים		2	6.5%
סך הכל		30	100%

1. **מיזם בריאות הנפש בשיתוף אנוש - מערך מענים יישובי לבני נוער במצויים במשבר נפשי - 6 מלש"ח -** תכנית יישובית למתן מעטפת של מענים לבני נוער המצויים במשבר נפשי, ולמשפחותיהם. מדובר על בני נוער במצב משברי ראשוני ועד לכאלה טרום אשפוז. המענים יכללו – התערבות מניעתית, הנגשת שירותים בקהילה, מיצוי זכויות, טיפולים פרטניים ומשפחתיים, סל מענים גמיש לטיפולים אלטרנטיביים (מדריך כושר לנער שסובל מחרדה חברתית למשל ועוד) מתוכנן כי התכנית תפעל ב 10 יישובים, תוך התייחסות לאוכלוסיות מגוונות.
2. **ק"ק לפיתוח מעניים ייחודיים לבני נוער וצעירים על רצף מצבי ההתמכרות - 10 מלש"ח -** ק"ק לעמותות ורשויות מקומיות המבקשות לפתח מעניים ייחודיים לבני הנוער המשתמשים בחומרים ממכרים, סמים ואלכוהול. (שיעורי השימוש עלו באופן דרמטי במהלך השנתיים האחרונות ומאז פרוץ מגיפת הקורונה). יושם דגש על פיתוח דרכי התערבות חדשניות, ולאיתור אוכלוסיות שאינן מוכרות למערך השירותים החברתיים וכן לפיתוח שירותים משלימים לאלה הקיימים היום .

מיזמים משותפים ואחרים

3. **תכנית להקמת מסגרת חוץ ביתית לאימהות צעירות, המצויות במצבי סיכון – חסרות עורף משפחתי - מיזם משותף עם אור שלום - 6 מלש"ח -** מענה הכולל מתן קורת גג יציבה לטווח ארוך, הקניית כלים רגשיים, התנהגותיים ותפקודיים לשיפור המיומנויות ההוריות והקשר הדיאדי, ליווי תוך התייחסות לכישורי חיים, ליווי רגשי, התנהלות כלכלית, השכלה, תעסוקה וכו' וכן ליווי ומעקב אחרי התפתחות הילד במגוון היבטים בהתאם לצרכיו ותוך מטרה למנוע הוצאת ילדים למסגרות חוץ ביתיות. מדובר על פיתוח 2 מסגרות, בשני אזורים שונים, כל אחת ל 15 צעירות. משך השהייה הצפוי לכל צעירה – בין 12-15 חודשים
4. **מכינת תעסוקתית לבוגרי חסות הנוער (מסגרות חוץ ביתיות לנוער בקצה הרצף) – 3 מלש"ח -** מכינה ייעודית שמטרה הכנה לחיים עצמאיים בדגש על פיתוח אישי, מקצועי ותעסוקתי, לצעירים וצעירות בגילאי 18-20, בוגרי חסות הנוער, המאופיינים בהיעדר עורף משפחתי, מעורבות בפלילים, המצאות בשולים; ושאינם מיועדים לשירות צבאי ו/או לאומי. מדובר על מסגרת שתשלב את החניכים בחברת החשמל, במגוון קורסים כולל הכשרה מעשית, תוך שאיפה לשלבם כעובדים מן המניין בתום תקופת ההכשרה.
5. **נוע"מ – נוער ערבי מנותק במזרח ירושלים – בשיתוף עיריית ירושלים ומשרד הרווחה - 3 מלש"ח -** פיתוח מערך מעניים ייעודיים שיופעלו בשכונות מזרח ירושלים, לבני נוער המצויים במצבי סיכון מורכבים, ושאינם מוכרים או מטופלים. התכנית תכלול פעולות של איתור ועבודה במרחבים בהם מצויים בני נוער, התערבות טיפולית פרטנית ו/או קבוצתית, תמיכה, העשרה וליווי בקהילה, פעילות קבוצתית, סדנאות ופעילות העשרה והפגה וכן עבודה עם ההורים ו/או המשפחה המורחבת. התוכנית תופעל בהדרגה ב 5 שכונות שונות.

קרן מפעלים מיוחדים
תקציב שנתי 28.5 מליון

שיעור מתקציב 2023	תקציב במיליוני ₪	מספר פרויקטים צפוי	תחום
פרויקטים משותפים ואחר			
17%	5	20	רשות מקדמת זיקנה מיטיבה – משותף עם הג'וינט ומשרדי הרווחה, שוויון חברתי ובריאות (משותף עם קרן סיעוד יממנו 2 מלש"ח)
7%	3	16	קהילה מיטיבה – משותף עם ג'וינט אשלים, קרן רש"י, קרן שחף
14%	4	5	מערך מענים למשפחות תקון – משותף עם משרד הרווחה
10%	3		תקצוב אישי – משותף עם הג'וינט (מימון של 4.5 מלש"ח)
10%	2	40	דירות משולבות בקהילה לאנשים עם מוגבלות בתפקוד נמוך בשיתוף קרן נכים ומשרד הרווחה
10%	3		מקורונה לשגרה בשיתוף הג'וינט, משרד הרווחה ומשרד הבריאות
14%	4		תעסוקה - נבחנות מספר חלופות
5%	1.5		מחקרים (מיזם חברה ערבית, שווה פיתוח, עיר ידידותית גיל, דירות משולבות בקהילה)
14%	3		צרכים משתנים
100%	28.5		סך הכל
	4		יתרת תקציב משנת 2022

פרויקטים משותפים ואחר

רשות מקדמת זקנה מיטיבה (משותף לקרן סיעוד) - 5 מלש"ח - מהלך שמטרתו הגברת הנוכחות והשתתפות של אזרחים ותיקים במרחב הפיזי, החברתי והכלכלי (כולל בהיבטי בריאות) של הרשות המקומית. זאת, כחלק מחזון רחב שתכליתו לעצב את ה-DNA של הרשויות המקומיות בישראל לקידום הזדקנות מיטבית של תושביהן, והתאמת היערכותן לעידן של 100 שנות חיים. מדובר בבחירת 20 רשויות מקומיות שבאמצעות ההתנסות בהן יפותח המודל הארצי לרשות מקדמת הזדקנות מיטבית, במטרה לייצר אימפקט ולהניע תהליכי שינוי בנושא זה ברמת השלטון המרכזי והשלטון המקומי.

1. קהילה מיטיבה – 2 מלש"ח - מהלך אסטרטגי משותף של משרד הרווחה והביטחון החברתי, ג'וינט אשלים, קרן רש"י וקרן שחף. חוסן קהילתי מהווה מקור משמעותי לחוסנו של הפרט. לסביבת המגורים ולקהילה השפעה נרחבת על רמת המוביליות של הפרט ועל איכות חייו. מהלך אסטרטגי רחב שמטרתו להניע שינוי משמעותי במצבם של קהילות ופרטים הזקוקים לחיזוק. חיזוק קהילות מיטיבות בפריפריה הגיאוגרפית חברתית של מדינת ישראל הפועלות לקידום מוביליות חברתית, חוסן ושיפור איכות החיים ברצף גילאים. מדובר במיזם חוצה מגזרים ובאזורים של שכונות מוחלשות, שמטרתו חיזוק קהילות קיימות ומתן כלים. הקמת קהילות חדשות במסגרת סביבה גיאוגרפית. יש צורך בדיוק התכנית ובניית מודל עבודה. סטטוס: משרד הרווחה יצא בקול קורא ל-50 רשויות. יבחרו מתוכן 16.

2. מערך מענים למשפחות תקו"ן – (טיפול באוכלוסיות קצה) – 4 מלש"ח - התפיסה לפיה בני המשפחה של אוכלוסיות בסיכון הינם אוכלוסיית יעד להתערבות ישירה, המתמודדת עם קשיים ייחודיים, זקוקה לתמיכה, סיוע וליווי, הלכה והתחזקה, נבנו מודלים ופותרו עקרונות עבודה המותאמים לכל אוכלוסיית יעד. לקרן יש ניסיון מצטבר בפיתוח מענים לבני משפחה ב 20 שנים אחרונות. עם הקמת אגף קהילה במינהל תקון, אנו יוזמים החל משנת 2022 תכנית ניסיונית משותפת ומעוניינים להפעיל פיילוט עבור בני משפחה של אוכלוסיות הקצה בהם מטפל המינהל. מדובר באוכלוסיות של צעירים ונוער בסיכון, מכורים לחומרים פסיכואקטיביים, נשים בזנות, שירות מבחן, ועוד. קיימת חשיבות בפיתוח מערך שירותים משלימים למשפחות, בשאיפה ששירותים אלו יהיו תחת קורת גג אחת ויספקו מענה הוליסטי הן ברמה של הדרכה הורית, טיפול פרטני, הדרכה זוגית, קבוצות תמיכה, קבוצות מנהיגות הורית, קבוצות לעזרה עצמית, סדנאות שונות, פעילות קהילתית, פעילויות הפגה, איגום והנגשת מידע וזכויות ועוד. (פיילוט למשך 3 שנים. זו השנה השנייה)

3. סל מענים גמיש – תקצוב אישי 3 מלש"ח - יצירת מנגנון לאספקת שירותים באופן גמיש ובניהול עצמי של תהליך הצריכה באמצעות תקציב אישי. שותפים: משרד הבריאות, רווחה, חינוך. מוביל ג'וינט ישראל מעבר למוגבלות. על מנת ליישם את עקרונות שירות מוכוון אדם ולעודד מעורבות של הפרט בתהליך לאורך זמן חשוב לוודא שהמענים הניתנים הם ספציפיים, רלוונטיים, ויעילים עבורו. המנגנון הנדרש כולל

הרחבה של סל השירותים כך שיכללו גם שירותים ממשלתיים שפותחו באופן ייעודי לאנשים עם מוגבלות וגם שירותים אוניברסליים המיועדים לכלל האוכלוסייה; יצירת מודל עבודה שמאפשר לאדם לצרוך תמהיל של מענים בהתאמה מרבית לצרכיו ובאופן המאפשר השתלבות בקהילה; פיתוח מנגנון לניהול התקציב האישי ולביצוע תהליכי רכש של שירותים ומענים באופן עצמאי על ידי האדם; פיתוח מקצועות ותהליכי עבודה חדשים ליצירת תכנית מענים אישית וליווי האדם בתהליך השגת המטרות; ויצירת תשתיות דיגיטליות להנגשת הידע והשליטה בתהליך על ידי האדם עם המוגבלות.

לאחר שיצאו בפרה-פיילוט לפיתוח המענים ברמת הפרט ואנשי המקצוע המלווים והוכחה הישימות של צריכת מענים אוניברסליים, יש לבחון את יעילותם לאורך זמן, לטייב את מודל מתן השירות, ובמקביל לפתח את המנגנונים התומכים של התקשרות עם ספקי שירותים, ניהול עצמי של התהליך והתקציב על ידי האדם, ויצירת התשתית התפעולית לקראת הטמעה. התכנית תתמקד ב-3 קודקודים: אדם – ספק שירות – מערכת. הרחבת התכנית תתמקד במנגנון ההפעלה.

4. דירות משולבות בקהילה לאנשים עם מוגבלות בתפקוד נמוך – 2 מלש"ח – בשיתוף משרד הרווחה והביטחון החברתי, אגף בכיר דיור, מינהל מוגבלויות וקרן נכים. תכנית פיילוט להפעלת דירות בקהילה לאנשים עם מוגבלות בתפקוד נמוך ו/או בתפקודים בינוניים גבוהים עם התנהגות מאתגרת מסכנת, הזקוקים לרמות תמיכה משמעותית, בפריסה ארצית. מטרת הפיילוט היא התאמת מודל חדש לצרכי האוכלוסייה המיועדת ושילובם בקהילה בהתאם לעקרונות חוק שירותי רווחה לאנשים עם מוגבלות תשפ"ב-2022 אשר נחקק לאחרונה. התכנית:
בשנה הראשונה יפתחו 20 דירות: 10 דירות של אנשים מהקהילה + 10 דירות ממעונות. 6 אנשים בדירה.
בשנה השנייה – פתיחה של עוד 20 דירות. ייחודיות התכנית: שילוב רב נכותי. רמת תפקוד נמוכה. התמיכה של ביטוח לאומי:
קרן נכים – השתתפות בתשתיות. 5 מיליון ל20 דירות. התאמות בהיבטים פיזיים.
קרן מפעלים מיוחדים – מימון מעטפת - 2 מיליון ל- 3 שנים.

5. מקורונה לשגרה - בשיתוף ג'וינט – ישראל מעבר למוגבלות, משרד הרווחה והביטחון החברתי – 3 מלש"ח - משבר הקורונה הביא עימו זינוק ממספרי הפניות לסיוע נפשי – 84% עליה במספר הפניות (ביחס לתקופה שלפני הקורונה). עליה של 133% בדיווחים על ניסיונות אובדנות. הפניות לער"ן – 757 פניות ב2020 ל1212 ב2021

במהלך המשבר זיהו את נושא המצוקות הרגשיות בקרב אוכלוסיות רבות. לא בהכרח מדובר באוכלוסיות שמוגדרות עם מגבלה. כמו כן, מצוקות קיימות החרפו עם המשבר. מחקרים מראים עליה בפניות בנושא: דכאון, חרדה, הפרעות דחק, הפרעות אכילה.

מעגלים מושפעים: ילד מתמודד – משפחה פגיעה בתעסוקה – פגיעה בהכנסות – בסופו של דבר מגיעים לפגיעה במוביליות החברתית (יכולת האדם או משפחתו לשיפור ושינוי מעמדם הכלכלי חברתי).

3 רבדים של התערבות :

1. איתור. מניעה. מענה -התערבות.
2. מענה במסגרות בריאות, חינוך, רווחה.
3. מענים למקרים מורכבים.

אוכלוסיות בסיכון רלוונטיות לתכנית: נשים. צעירים 18-39. לא נשואים. בעלי הכנסה נמוכה.

עדיין לא גובש מודל העבודה. יש צורך גדול וכיווני בדיקה.

6. **תעסוקה - 2 מלש"ח** - נבחנות מספר חלופות

7. **מחקרים – 1.6 מלש"ח**

מיזם חברה ערבית – 750,000 ₪

שווה פיתוח – 150,000 ₪

עיר ידידותית גיל – 400,000 ₪

דירות משולבות בקהילה – 300,000 ₪

שעור מתקציב 2023	תקציב במיליוני ש"ח	מספר פרויקטים צפוי	תחום
קולות קוראים			
65%	5	10	מניעת תאונות עבודה בענפי התעשייה
פרויקטים משותפים			
35%	3.5	1	תכנית הכוכבים - יצירת מודל (שלב ב') שיטת עבודה בטוחה באתרי בנייה בשיתוף עם התאחדות הקבלנים בוני הארץ והסתדרות עובדי הבניין
	1.5		יתרה לצרכים משתנים במהלך השנה
100%	10		סך הכל

1. **קול קורא למניעת תאונות עבודה בענפי התעשייה – 5 מלש"ח** - פיתוח תוכניות התערבות במקומות העבודה, פיתוח כלים ואמצעים, ביצוע הכשרות והדרכות, ביצוע מחקרים יישומיים והצטיידות לצמצום תאונות העבודה בענפי התעשייה השונים בישראל. בענפי הייצור השונים חשופים העובדים לסוגים שונים של סיכונים. הם נפגעים בתאונות עבודה יותר מאשר עובדי אחרים במשק, גם אם לא תמיד זה מסתיים במוות. לפי נתוני המוסד לביטוח לאומי שיעור הנפגעים בתאונות העבודה בתחום התעשייה הוא כ-20% יותר מכל תחום אחר.
2. **תכנית הכוכבים (שלב ב') בשיתוף עם התאחדות הקבלנים בוני הארץ והסתדרות עובדי הבניין – 3.5 מלש"ח** – ענף הבנייה מוביל בכמות נפגעי העבודה בישראל ונמצא פי 2.5 מהמוצע ב-OECD של תאונות קטלניות, כך שלמעשה הסיכוי של עובד בענף הבנייה להיפגע בעבודה, הוא הגבוה ביותר. על כן עולה צורך דחוף מבחינת ביטוח לאומי, להפעיל תוכניות לצמצום תאונות העבודה בענף הבנייה. אחת מתוכניות אלה, היא הפרויקט המשותף שהתחיל בשנת 2021 ונמשך גם בשנת 2022. בשנת 2023 מתוכנן שלב ב' של התכנית. הפרויקט מתבסס על מודל שפותח על ידי טייסים, יוצאי חיל האוויר, אשר פועל לייעול תהליכי העבודה יחד עם ביצוע תחקירים שוטפים והדרכות מותאמות וממוקדות לכלל העובדים. המטרה היא להטמיע את המודל ב-100 חברות בכל שנה. שיתוף הפעולה של הקרב מחייב את ההתאחדות להפעיל את התוכנית גם בקרב קבלנים שאינם חברי ההתאחדות ובקרב קבלנים קטנים, יחד עם מדידה שוטפת של נתוני תאונות עבודה וימי היעדרות, לצורך בקרה על הצלחת המיזם.